

OSNOVNA ŠOLA ŽIRI

RISanke NEKOČ IN DANES

Področje: interdisciplinarno
raziskovalna naloga

Avtorici:
Katarina Pivk, 8. a.
Ana Eržen, 8.a.

Mentorica:
Ina Čarić, specialistka strojništva

Žiri, 2016

I KAZALO VSEBINE

I KAZALO VSEBINE	II
II KAZALO SLIK/GRAFOV.....	III
III KAZALO TABEL.....	IV
IV KAZALO PRILOG.....	V
<i>Povzetek.....</i>	<i>VI</i>
1 UVOD.....	1
2 RISanke.....	2
2.1 ZAČETKI RISANK.....	2
2.2 Risanje, risanje in še enkrat risanje.....	2
2.3 IZDELAVA RISANKE DANES	3
2.4 Pixar	4
2.4.1 Svet igrač.....	4
2.5 STARE RISANKE.....	5
2.6 SINHRONIZACIJA RISANK.....	6
2.6.1 Disneyeva sinhronizacija	6
2.6.2 Prednosti in slabosti sinhronizacije.....	6
2.7 SLOVENSKE RISANKE	8
2.8 SPREMENJENE RISANKE.....	9
2.8.1 Primer čebelice Maje.....	9
2.9 TOP 50 RISANIH FILMOV.....	11
3 RAZISKAVA	13
3.1 METODOLOGIJA	13
3.1.1 Opis vzorca raziskave	13
3.1.2 Opis merskega sistema	13
3.1.3 Opis postopka zbiranja podatkov	13
3.1.4 Obdelava podatkov.....	13
3.2 REZULTATI	13
3.2.1 Ankete 4. razredov.....	14
3.2.2 Ankete 8. razredov.....	15
3.2.3 Ankete učiteljev.....	18
4 RAZPRAVA IN ZAKLJUČEK	22
4.1 Potrditev hipotez.....	22
5 VIRI IN LITERATURA	23
6 PRILOGE	2

II KAZALO SLIK/GRAFOV

Slika 1: Risanka Palček David	2
Slika 2: Vhod v studio Pixar	4
Slika 3: Risanka A je to	5
Slika 4: Igralec Klemen Slakonja med sinhronizacijo.....	7
Slika 5: Slovenska risanka Bizgeci.....	8
Slika 6: Prvotna podoba Čebelice Maje.....	9
Slika 7: Novejša podoba Čebelice Maje	10
Slika 8: Risani film Zlatolaska	12

Graf 1: Ali gledaš risanke?	14
Graf 2: Zakaj gledaš risanke?	14
Graf 3: Kako pogosto gledaš risanke?	15
Graf 4: Ali gledaš risanke?	15
Graf 5: Zakaj gledaš risanke?	16
Graf 6: Ali si gledal risanke, ko si bil mlajši?.....	16
Graf 7: Ali meniš, da so risanke poučne?	17
Graf 8: Kdaj gledaš risanke	17
Graf 9: Ali meniš, da danes otroci gledajo preveč risank?	18
Graf 10: Ali ste v otroštvu gledali risanke?	18
Graf 1: Katera risanka je bila v vašem otroštvu najbolj priljubljena?	19
Graf 2: Kolikokrat ste gledali risanke?	19
Graf 3: Kdaj ste jih gledali?	20
Graf 4: Ali so bile v vašem otroštvu priljubljene?	20
Graf 5: Ali menite, da danes otroci gledajo preveč risank?	21

III KAZALO TABEL

Tabela 1: Slovenske risanke	8
Tabela 2: Top 50 risanih filmov	11

IV KAZALO PRILOG

Priloga 1: Anketa za učitelje

Priloga 2: Anketa za 8. razred

Priloga 3: Anketa za 4. razred

Povzetek

Velikokrat se vprašava: Kako je nastala risanka? Koliko časa je nastajala? Zato sva se odločili, da bova pisali o risankah ter o risanih filmih. Že na začetku sva se zavedali, da o risankah ni veliko informacij, a kar sva jih našli, so zanimive in take, da o njih ne pišemo vsak dan. Tudi sami sva o risankah izvedeli veliko novega. Zelo zanimivo nama je bilo, ko sva pregledovali ankete iz različnih starostnih skupin. Ugotovitve so bile zelo zanimive. Prav tako so bili zanimivi podatki o sinhronizacijah risank. Med delom sva zelo uživali, čeprav nama je vzelo veliko časa. A vredno se je bilo potruditi, saj je nastala raziskovalna naloga, ki nama je uspela.

Ključne besede

Risanke, risani filmi, sinhronizacija risank, zgodovina risank

Zahvala

Zahvalili bi se vsem sodelujočim pri anketah, ki so s svojimi odgovori pripomogli k raziskavi in preverjanju hipoteze. Posebna zahvala gre mentorici, ki nama je pomagala pri sestavljanju anket in pri obdelavi podatkov ter sestavljanju naloge same, saj naju je spodbujala in usmerjala pri delu.

1 UVOD

Odločili sva se, da narediva raziskovalno nalogo o risankah. Za to temo sva se odločili, ker so risanke na televizijskem programu vsak dan in so zelo priljubljene predvsem pri osnovnošolcih. Izvedli sva ankete v četrtem in osmem razredu ter pri naših učiteljih. Zelo naju je zanimalo, katere in kakšne so bile risanke v otroštvu učiteljev. Prav tako pa naju je zanimalo mnenje osnovnošolcev o risankah.

Cilj najine raziskovalne naloge je bil, da dobiva čim več mnenj o risankah v različnih starostnih skupinah.

Hipoteze:

1. Večina otrok iz 4. razreda gleda risanke.
2. Risanke nimajo negativnih posledic pri gledalcih.
3. Nekatere risanke se skozi čas spreminja.
4. Risanke so nastajale šele v sodobnejšem času.

2 RISanke

2.1 ZAČETKI RISANK

Na začetku so risanke nastajale kot zaporedje ilustracij. To so obvladali že jamski ljudje, ki so narisali živali z več pari nog v gibanju. Prave risanke smo dobili šele v 20. stoletju. Šele takrat se je tehnika dovolj razvila. Takrat je bil to zelo dolg in zamuden dogodek, saj so vse sličice risali ročno, teh pa je bilo več tisoč. Sličice so snemali eno po eno. Junake so risali na prozorno folijo, ki so jo položili na narisano ozadje. Pri tem delu je sodelovalo veliko risarjev. V novejšem času so začeli uporabljati računalnik. To ne pomeni, da je bilo delo sedaj lažje, hitrejše in cenejše. Tudi ko so se računalniki razvijali, to ni pomenilo bistvenega prihranka, saj so sedaj zahteve gledalcev višje.

2.2 Risanje, risanje in še enkrat risanje

Ko še ni bilo računalnikov, so vse sličice risali ročno. Za njih je bil odgovoren glavni risar. Predračunalniške risanke so bile dvodimenzionalne. Ozadje risanke so narisali risarji ozadja. Ko so vsi liki narisani, animator poskrbi za njihovo gibanje. Vmesne faze narišejo fazisti, ki sledijo navodilom režiserja, glavnega risarja in animatorja. K gibanju ne spada le premikanje, temveč tudi čustva in mimika obraza. Tudi to je potrebno narisati. Te like narišejo na papir in so le črna obroba, potem pa jih prerišejo na folije iz celuloida. Te so prozorne. Pozneje te folije položijo na ozadje ter jih ustrezno pobarvajo. To izboljšavo je leta 1914 izumil Earl Hurd. Ta sistem je zelo poenostavil izdelavo risank, saj so eno ozadje lahko porabili večkrat.

Slika 1: Risanka Palček David

Vir: http://www.siol.net/scena/top_deset/2013/12/top_10_filmnih_skratov_palckov.aspx

2.3 IZDELAVA RISanke DANES

Izdelava risanega filma traja od dve do sedem let. Vse je odvisno od velikosti, zahtevnosti, sestavljena pa je iz več faz.

Vse se začne z zamislio o zgodbi. Zamisel preraste v zgodbo, ki se do začetka produkcije še veliko spreminja.

Sledi priprava scenarija, ki ni tako zabavno in zanimivo, kot se nekaterim zdi. Kaj je pravzaprav scenarij? Scenarij je prepis dialoga v risanki ter dodatne informacije o dejanjih likov. Scenarij je zelo pomemben, saj šele s pripravo le tega ugotovimo, če je zgodba dovolj zanimiva za produkcijo.

Izdelovanje risanke se nadaljuje z zgodborisem (storyboard), ki se pripravi iz scenarija. Zgodboris je podoben nedokončanemu stripu, saj je v njem v grobo narisanih skicah narišemo potek celotne risanke. Običajno je črno-bele barve in vsebuje tudi podatke, ki jih v končnem izdelku ne bo: zapisan dialog, puščice za premikanje kamere ...

Naslednja faza se praviloma zelo zavleče, saj je zelo pomembna. Iz zgodborisa izdelajo prvo animirano risanko, ki se izdela v računalniškem programu in ji je dodan zvok. Seveda to še ni končna animacija, pomembno je le, da je razumljiva in predstavi celotno dogajanje zgodbe. Kot sem že prej omenila, so zgodbo do te faze lahko spremojali, od tukaj naprej pa je to povsem nemogoče.

Zdaj se delo računalniške animacije začne. Začne se modeliranje, kjer izdelajo tridimenzionalne predstavitve likov. Nato se doda okostje, saj se bo med zvijanjem le-tega lik premikal. Zato moramo vedeti, kakšne sposobnosti hočemo od lika, da bo okostje temu prilagojeno.

V naslednji fazi ima risanka že končno obliko, le grafika še ni izrisana. Nato potrebujemo še končni tonski zapis in modele, te pa združimo v zgodbo. Tu še enkrat vse pregledamo, saj kasnejše spremembe niso mogoče. Poleg dejanskega poteka kadrov je še nekaj dodatnih informacij na vsaki sličici, kot je časovna koda, številka kadra ... Ta korak je zelo pomemben, saj na njem preverimo, če zgodba teče gladko in smiselno.

Računalniško je najbolj zahtevna faza izris z osvetlitvijo, ki tudi na superračunalnikih poteka več tednov. A končni rezultat je že gledljiva risanka, saj nas do končnega izdelka loči le še zadnji pregled.

2.4 Pixar

Pixar je največji studio, ki izdeluje risanke in risane filme. Njihovo izdelovanje risanke je še malo daljše od običajnega.

Faze izdelave:

- izbor zamisli,
- povzetek vsebine,
- zgodboris,
- grobo snemanje dialoga,
- priprava animatica,
- oblikovanje likov,
- modeliranje likov,
- priprava ozadja
- postavitev likov na ozadje,
- animacija,
- senčenje slike,
- izris končnih sličic,
- končni pregled.

Res, da je do risank dolga pot, a nastanejo zanimive risanke. Pixar se lahko pohvali z naslednjimi:

- Svet igrač 1 in 2.
- Pošasti iz omare.
- Neverjetni.
- Avtomobili.
- Reševanje malega Nema.

Slika 2: Vhod v studio Pixar

Vir: <https://en.wikipedia.org/wiki/Pixar#/media/File:Pixaranimationstudios.jpg>

2.4.1 Svet igrač

Pixarjev Svet igrač je bil prvi animirani film, ki je v celoti računalniškega nastanka. Nekatere dele filma so že prej ustvarili z računalnikom, a nikoli celotnega filma. Leta 1995 so za Svet igrač porabili 117 delovnih postaj. Za 77-minutni film so izrisali 114.000 sličic. Izris posamezne sličice je trajal dve do trinajst ur, kar je zelo podobno kot danes. Za končni rezultat so skupno potrebovali 800.000 ur časa.

2.5 STARE RISANKE

Ko sva včasih gledala risanke, so nama starši pri nekaterih risankah rekli: »Ta risanka je pa še iz mojega otroštva.« In res. Nekatere takratne risanke so še danes uspešnice, a teh je zelo malo. Večina jih je izginilo z malih ekranov.

- ŽIV ŽAV: nekoliko se je spremenila uvodna špica, a je še vedno na ekranih vsako nedeljo zjutraj.
- A JE TO: na sporedu ga ne najdemo več, ima pa zagotovo vsak od nas njihov DVD.
- SMRKCI: vidimo jih še v najstarejši obliki, nekoliko novejši oblik ter risana filma o smrkcih, ki sta povsem sodobna.
- PALČEK DAVID: njega že dolgo let nismo videli.
- PALČEK SMUK: tudi njega že dolgo ni.
- BOJAN: njega še vidimo, a zelo redko.
- LOLEK IN BOLEK: še vedno zelo priljubljena.
- PIPI IN MELKIJAD: še kdaj pa kdaj na sporedu.
- ŠOLENČKI: popolnoma izginili.
- BALTAZAR: skoraj izginil.
- GASILEC SAMO: pogosto na sporedu.
- LINEA: nikoli več na ekranih.
- ČEBELICA MAJA: še vedno popularna, le spremenjena njena oblika.
- COFKO COF: spomniva se ga iz otroštva, a sedaj ga ni več.
- KRTEK: na televiziji ga ni več, še vedno pa ga lahko vidimo na DVD – ju.

Slika 3: Risanka A je to

Vir: <http://www.napive.sk/najlepsie-ceske-vecernicky/>

2.6 SINHRONIZACIJA RISANK

Sinhronizacija je zamenjava originalnega glasu s posnetim glasom, ki je prevod originalnega besedila in se ujema s premikanjem ustnic risanih likov.

Pri nadsinhronizaciji je originalen zvok še vedno slišen v ozadju, čez njega pa je posneto besedilo v domačem jeziku.

Postsinhronizacija pa je naknadno snemanje dialoga zaradi snemalnih pogojev. Besedilo se še vedno ujema s premikanjem ustnic.

Sinhronizacija izvira iz Združenih držav Amerike. Najprej je osebe sinhronizirala le ena oseba. Do leta 1933 je bila sinhronizacija nekvalitetna, saj se zvok ni skladal s premikanjem ustnic. To je gledalce zelo motilo.

Prva risanka, ki je bila prevedena v slovenščino, je češka risanka Razbojnik Rumcajs, ki so ga sinhronizirali leta 1968.

Prva več glasovna sinhronizirana risanka v Sloveniji je Čebelica Maja.

2.6.1 Disneyeva sinhronizacija

Edmundo Santos ima veliko zaslugo pri sinhronizaciji Disneyjevih risanih filmov. Mehičan je kritiziral španske verzije sinhronizacij. Zato ga je sam Walt Disney prosil, če jim pomaga pri sinhronizaciji Ostržka v španščino. Edmundo Santos je bil prvi, ki ni sinhroniziral dobesedno. Danes Trnuljčica iz leta 1959 velja za enega najboljših sinhroniziranih filmov. Za ta film je bil zadolžen prav Santos, likom pa so glas posodile takratne ugledne osebe.

Danes Disney zaposluje okoli 85 ljudi z vsega sveta, ki likom v risankah posodijo svoje glasove. Tipični Disneyjev film je sinhroniziran v približno 40 jezikov.

2.6.2 Prednosti in slabosti sinhronizacije

Če je risanka sinhronizirana, se gledalec lahko osredotoči le na dogajanje v risanki. Hkrati je lažje tistim, ki imajo težave z branjem. To je velika prednost, slabosti sinhronizacij pa so sprememba zvoka, visoka cena za slovenski trg ter kakšen izsek iz originalnega besedila. Zadnja slabost se pojavi tudi pri podnaslavljjanju. Vendar se v Sloveniji raje odločimo za podnapise, saj je cena nižja kot pri sinhronizaciji. Likom v risankah glas najpogosteje posodijo znani igralci, ki se včasih poigrajo z drugačnim naglasom, kar ni vedno najbolje. Lahko se pojavi problem diskriminacije.

V animiranem filmu Hop je edini negativni lik piščanec Has, ki ima srbski ali hrvaški naglas, ki mu ga je posodil Jernej Šugman. Otrokom, ki film gledajo, lahko lik sporoča, da so vsi južnjaki slabi ljudje.

Opice, ki v džungli živijo skupaj s Hortonom, imajo južnjaški naglas.

Podgane v filmu Ratatouille govorijo s štajerskim naglasom.

A tak problem se ne pojavlja le v Sloveniji.

Hijene v Levjem kralju v angleščini imajo črnski naglas.

V Aladinu z arabskim naglasom govoriti negativni lik Jafar.

Če sinhronizacija spodbuja stereotipe ali samo spodbuja humor in raznolikost, pa mora presoditi vsak sam.

Najbolj znani slovenski igralci, ki so likom v risankah in risanih filmih posodili svoje glasove, so: Janez Hočevar – Rifle, Nina Valič, Jernej Kuntner, Jernej Šugman, Gojmir Lešnjak –

Gojc, Klemen Slakonja, Tanja Ribič, Jonas Žnidarčič, Sebastjan Cavazza, Uroš Smolej, Polona Juh, Nataša Tič Ralijan, Janez Škof, Gregor Čušin in Lado Bizovičar.

Slika 4: Igralec Klemen Slakonja med sinhronizacijo

Vir: <http://www.delo.si/druzba/panorama/sinhronizacija-risank-v-sloven-cino-najbolj-higienicen-igralski-posel.html>

2.7 SLOVENSKE RISANKE

Danes za vsako risanko, ki je sinhronizirana, lahko rečemo, da je slovenska, saj je v našem maternem jeziku. A v resnici ni tako. Slovenci imamo tudi svoje risanke. Ker pa so vse nastale že pred kar nekaj leti, jih danes na programu vidimo zelo redko ali nikoli.

Tabela 1: Slovenske risanke

RISANKA	REŽIJA
Bizgeci	Grega Mastnak
Gorjanci	Mirko Simić
Miška Smetiška	Brane Solce
Medvedek Bojan	Branko Ranitović, Dušan Povh
Zimska zgodba	Miki Muster
Kurir Nejček	Miki Muster
Puščica	Miki Muster
Biba Malčka	Maria Miletic Dail
Na liniji	Marjan Manček
Norčevi zapiski	Branko Ranitović
Ljubo doma	Marjan Manček
Poljubi mehka me radirka	Zvonko Čoh
Socializacija bika?	Milan Erič, Zvonko Čoh

Slika 5: Slovenska risanka Bizgeci

Vir: <http://www.slocartoon.net/?main=news/archive&type=1&month=9&year=2006>

2.8 SPREMENJENE RISanke

Skozi vsa ta leta so se nekatere risanke močno spremenile. Sprememba se je videla predvsem pri likih (primera: Smrkci, Tom in Jerry), ponekod pa tudi pri uvodni glasbi.

2.8.1 Primer Čebelice Maje

V njeni najstarejši risanki se je pojavila ta uvodna pesem (poje Janko Ropret):

Nekoč, že dolgo je tega,
v deželi, res ne vemo kje,
živila je čebelica,
imela lepo je ime.

Vsi, ki so jo poznali, so ji rekli Maja,
mala, zvita in predzna Maja,
Maja, ki leti, leti
kamorkoli se ji zdi.

Spet danes z nami tu čebelica je Maja,
mala, zvita in predzna Maja,
Maja, vsem je všeč ta Maja,
Maja, Maja,
Maja, o sebi kaj povej.

Slika 6: Prvotna podoba Čebelice Maje

Vir: <http://www.rtvslo.si/kultura/drugo/cebelica-maja-se-vraca-vitkejsa-in-brez-flipa-a-v-treh-dimenzijah/256290>

Priredba te pesmi na isto melodijo s spremenjenim besedilom gre tako (poje Janko Ropret):

Kdo ve, od kod si k nam prišla,
na krilih sončnega zlata,
morda pri nas čebelica,
boš ti prijatelje našla.

Pa ne da ti si tista nagajiva Maja,
ljubka, mala potepuška Maja,
Maja, zate naj ves svet
spremeni se v pisan cvet.

Če iščeš srečo, ne pozabi mala Maja,
da jo iščemo vsi s tabo, Maja,
leti, išči, mala Maja,
Maja, Maja,
Maja, pa srečno, srečno pot!

Čisto sodobna verzija, ki je ob svoji 100-letnici leta 2012 dobila popolnoma novo podobo
(Poje Lina Kuduzović):

V bližini je nek kraj,
sveža rosa zjutraj te zbudi,
to je pravi skrivni raj,
samo še tebe čakajo vsi.

Ja mala Maja je to,
prav zabavna je kot jaz in kot ti,
ja mala Maja je to,
leti čez nebo,
kakor veter je zdaj,
oh, mala Maja je to,
dogodivščin res ne zmanjka ji,
ja mala Maja je to,
lepo zgodbo zate in zame ima.

Bi rad z nami poletel,
na modrem nebu nam je res lepo,
le poskus, videl boš,
z Majo dolgčas tukaj ti ne bo.

Ja mala Maja je to,
prav zabavna je kot jaz in kot ti,
ja mala Maja je to,
leti čez nebo,
kakor veter je zdaj.
Okoli se ozri,
tekla nate preži,
kamor skrije te več ne najdejo te,
ko je Maja tu strah je vsem odveč
razširi krila,
pridruži se nam.
Ja mala Maja je to,
prav zabavna je kot jaz in kot ti,
ja mala Maja je to,
lepo zgodbo zate in zame ima.

Slika 7: Novejša podoba Čebelice Maje

Vir: <http://www.cosmopolitan.si/aktualno/prihaja-cebelica-maja/>

2.9 TOP 50 RISANIH FILMOV

Po ocenah IMDb (Internet Movie Database – spletna podatkovna baza o filmih, risanih filmih in igralcih) so se risani filmi takole razvrstili v lestvico 50 najboljših:

Tabela 2: Top 50 risanih filmov

MESTO		LETO NASTANKA
1.	Toy Story 3	2010
2.	Spirited Away	2001
3.	WALL·E	2008
4.	Grave of the Fireflies	1988
5.	Princess Mononoke	1997
6.	Up	2009
7.	The Lion King	1994
8.	Toy Story	1995
9.	My Neighbor Totoro	1988
10.	Mary and Max	2009
11.	How to Train Your Dragon	2010
12.	Finding Nemo	2003
13.	Barefoot Gen	1983
14.	Nausicaä of the Valley of the Wind	1984
15.	Castle in the Sky	1986
16.	Ratatouille	2007
17.	Howl's Moving Castle	2004
18.	The Incredibles	2004
19.	Beauty and the Beast	1991
20.	Monsters, Inc.	2001
21.	The Nightmare Before Christmas	1993
22.	Persepolis	2007
23.	Toy Story 2	1999
24.	The King and the Mockingbird	1980
25.	Waltz with Bashir	2008
26.	Neon Genesis Evangelion: The End of Evangelion	1997
27.	Whisper of the Heart	1995
28.	Shrek	2001
29.	5 Centimeters Per Second	2007
30.	The Adventures of Prince Achmed	1926
31.	The Iron Giant	1999
32.	Akira	1988
33.	Cat City	1986
34.	Pinchcliffe Grand Prix	1975
35.	Aladdin	1992
36.	The Girl Who Leapt Through Time	2006
37.	Kiki's Delivery Service	1989
38.	Mind Game	2004
39.	Fantastic Mr. Fox	2009
40.	Fantasia	1940
41.	Millennium Actress	2001

42.	Ninja Scroll	1993
43.	Snow White and the Seven Dwarfs	1937
44.	Evangelion: 2.0 You Can (Not) Advance	2009
45.	Ghost in the Shell	1995
46.	Porco Rosso	1992
47.	Tangled	2010
48.	When the Wind Blows	1986
49.	The Little Fox	1981
50.	South Park: Bigger Longer & Uncut	1999

Vir: <http://www.filmorama.si/top-50-risank/> (Dostop 23. 1. 2016)

Najstarejši risani film, ki je med top 50 risanimi filmi, je **The Adventures of Prince Achmed** na 30. mestu. Nastal je že leta 1926.

Najnovejši filmi na lestvici pa so nastali leta 2010. Med njimi so **Toy Story 3** na 1. mestu, **How to Train Your Dragon** na 11. mestu ter **Tangled** na 47. mestu.

Slika 8: Risani film Zlatolaska

Vir: <http://moviepilot.com/posts/2662198>

3 RAZISKAVA

3.1 METODOLOGIJA

3.1.1 Opis vzorca raziskave

Število anketiranih oseb: 135

Starost anketiranih oseb: od 10 do 60 let

Na OŠ Žiri je v letošnjem šolskem letu skupaj vpisanih 530 učencev in učenk. Anketirani so bili učenci četrtnih in osmih razredov ter njihovi učitelji. V četrtnih razredih je skupaj 59 učencev, v osmih razredih pa jih je skupaj 52. Rešenih anket iz četrtnih razredov sva nazaj dobili 53, iz osmih pa 47. Anketiranih učiteljev pa je bilo 35. Nekaj anket je ostalo nerešenih, ker so učenci/učitelji tisti dan manjkali pri pouku oz. v šoli.

3.1.2 Opis merskega sistema

Da bi najine hipoteze, ki sva jih zastavili na začetku, potrdili ali ovrgli, sva se odločili, da izvedeva ankete med učenci četrtnih in osmih razredov ter med njihovimi učitelji in učiteljicami. V anketah sva spraševali o priljubljenosti risank. Med učenci sva spraševali tudi po spolu, saj naju je zanimalo, kakšne risanke so bolj aktualne pri dekletih in kakšne pri fantih. Med učitelji sva spraševali le po starosti (nad 50 ali pod 50), saj naju je zanimalo, kakšen odnos so imeli do risank v njihovem otroštvu. Za vsako anketirano skupino sva naredili drugačno anketo, saj se nama je zdelo, da imajo ljudje različnih starosti različno mnenje do risank.

3.1.3 Opis postopka zbiranja podatkov

V mesecih od začetka novembra 2015 do konca februarja 2016 sva izvajali ankete o risankah. Kraj izvajanja ankete: OŠ Žiri. Pomagala nama je učiteljica Ina Čarić.

3.1.4 Obdelava podatkov

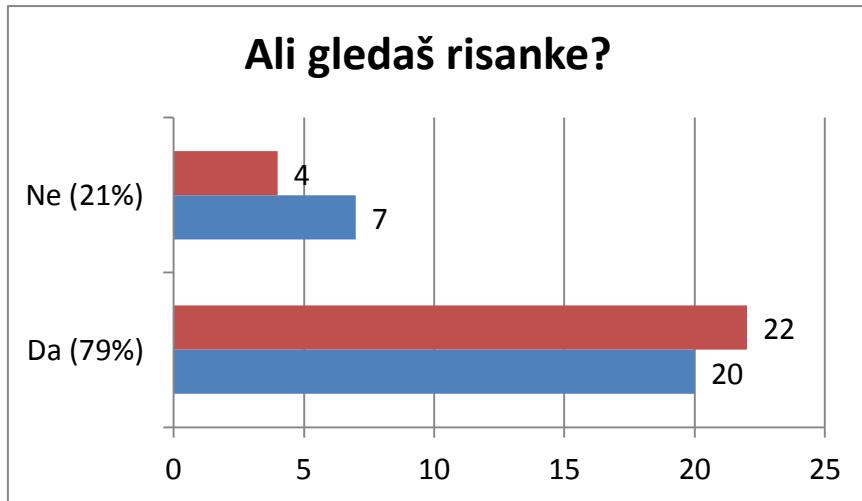
V nadaljevanju sva analizirane odgovore prikazali s pomočjo grafov in jih komentirali.

3.2 REZULTATI

Spodaj podajava rezultate anket. Ker se ankete razlikujejo, jih bova prikazali ločeno.

3.2.1 Ankete 4. razredov

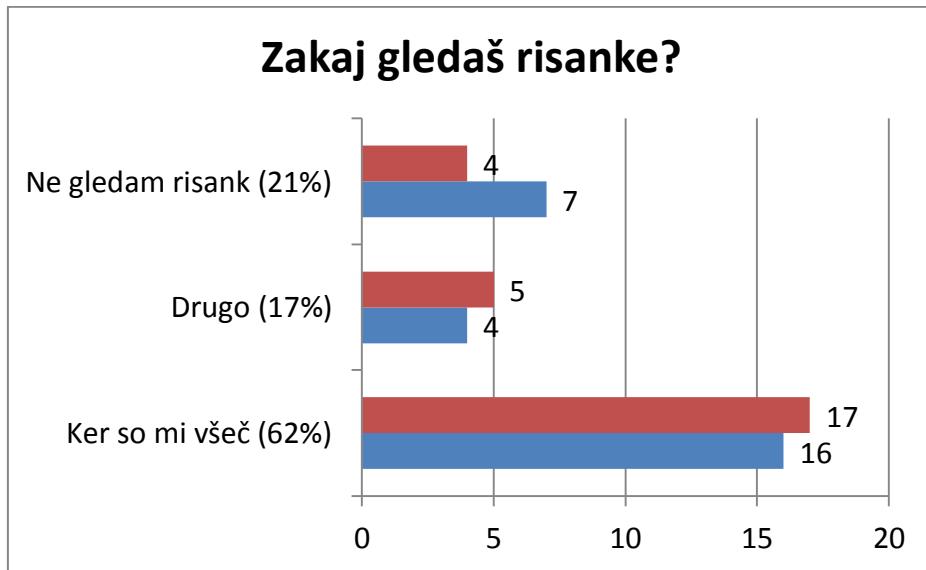
1. vprašanje:

Graf 6: Ali gledaš risanke?

Ugotovili sva, da velik delež učencev četrthih razredov gleda risanke. To sva tudi pričakovali, saj sva si zastavili hipotezo na to temo. Majhen delež učencev četrthih razredov risank ne gleda.

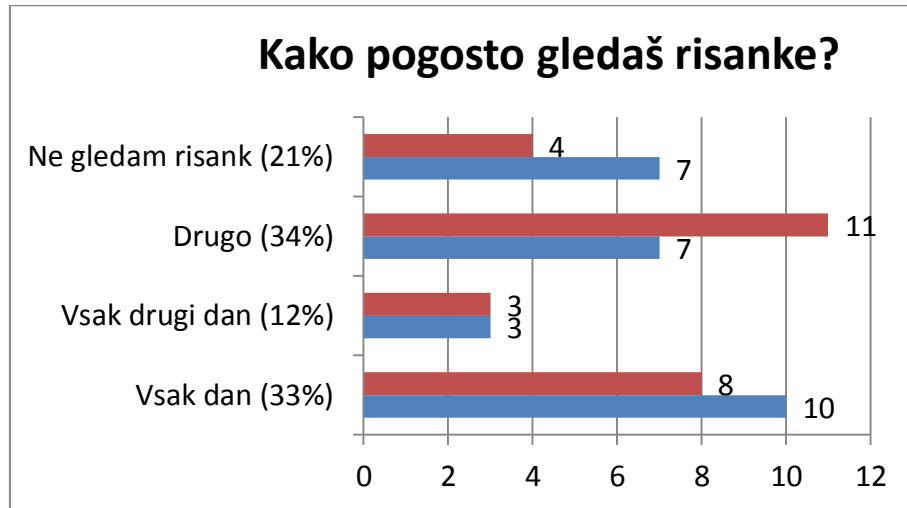
2. vprašanje:

Graf 7: Zakaj gledaš risanke?

Večina učencev risanke gleda, ker so jim všeč. Deklet in fantov s takim odgovorom je skoraj enako število. Nekaj anketiranih oseb risank ne gleda, nekaj anketirancev pa gleda risanke iz drugačnih razlogov.

3. vprašanje:

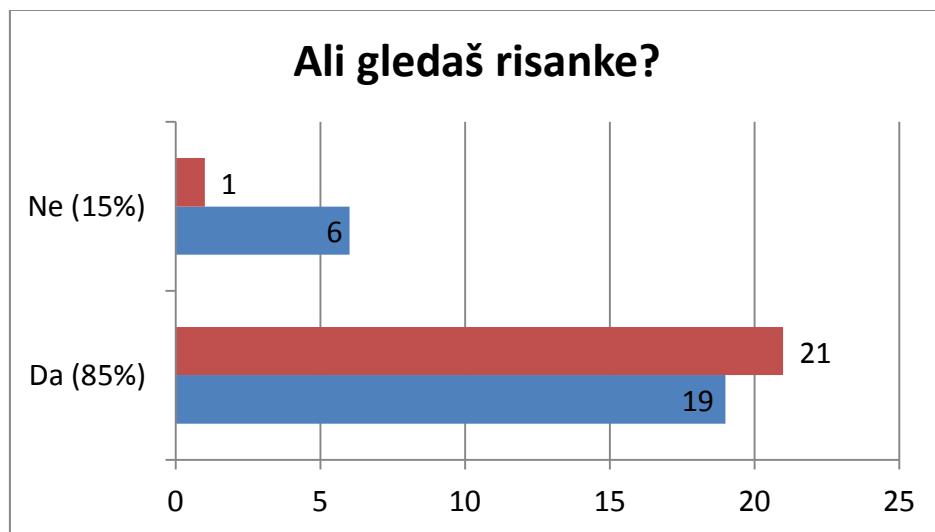

Graf 8: Kako pogosto gledaš risanke?

Veliko anketirancev gleda risanke vsak dan, nekaj manj pa jih risanke gleda vsak drugi dan. Kar nekaj učencev risanke gleda bolj poredkoma (npr. enkrat na teden). Le-te sva označili z odgovorom drugo. Nekaj učencev pa risank ne gleda, zato so na to vprašanje odgovorili z odgovorom, da risank ne gledajo.

3.2.2 Ankete 8. razredov

1. vprašanje:

Graf 9: Ali gledaš risanke?

V osmem razredu Osnovne šole Žiri so risanke še vedno priljubljene. Le ena od deklet risank ne gleda več. Pri fantih je le teh nekaj več, a še vedno je povprečen odgovor v osmem razredu na to prvo vprašanje da.

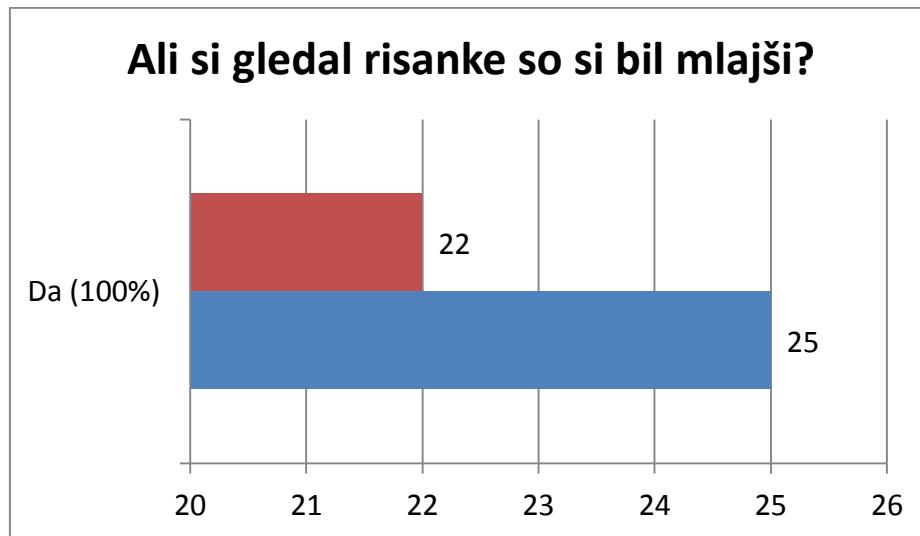
2. vprašanje:

Graf 10: Zakaj gledaš risanke?

Učenci, ki so že v prejšnjem vprašanju odgovorili, da risank ne gledajo, so tudi pri tem vprašanju odgovorili enako. Enako število fantov in deklet gleda risanke, ker so jim všeč. Večina jih gleda risanke, ker jih gleda njihov mlajši bratec ali sestrica. Nekaj pa jih gleda risanke tudi iz drugih razlogov.

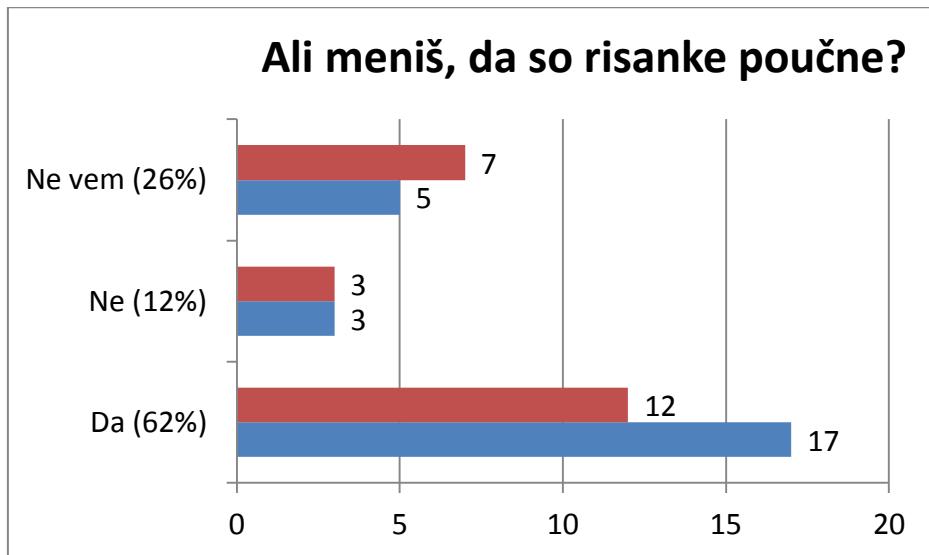
3. vprašanje:

Graf 11: Ali si gledal risanke, ko si bil mlajši?

Na to vprašanje so vsi odgovorili pritrdilno, kar sva tudi pričakovali. Za razliko od naših učiteljev smo televizije že vsi imeli doma, zato risank gotovo niso gledali le enkrat na dan.

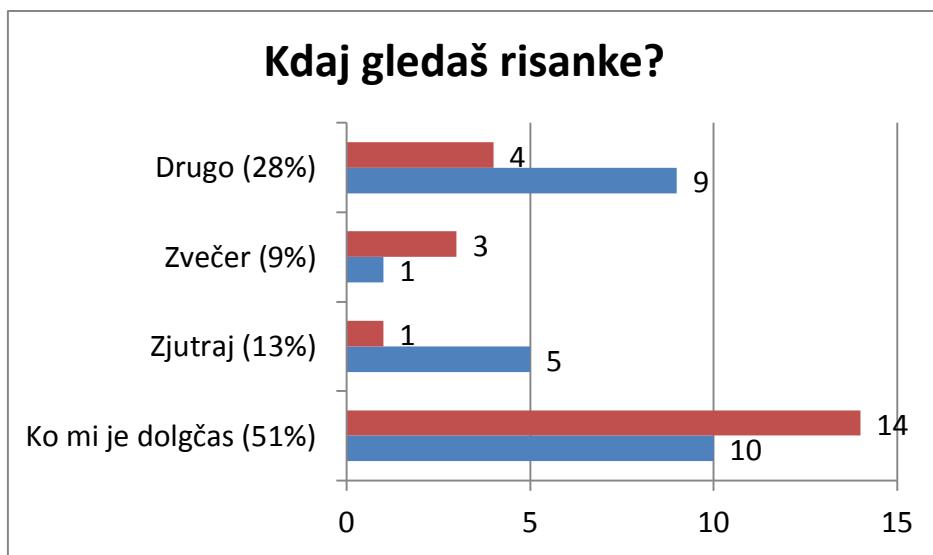
4. vprašanje:

Graf 12: Ali meniš. da so risanke poučne?

Ugotovili sva, da predvsem fantje mislijo, da risanke so poučne. Tudi punce so takega mnenja, a ne v takem velikem številu. Le malo jih misli, da risanke niso poučne, nekateri pa so obkrožili odgovor ne vem.

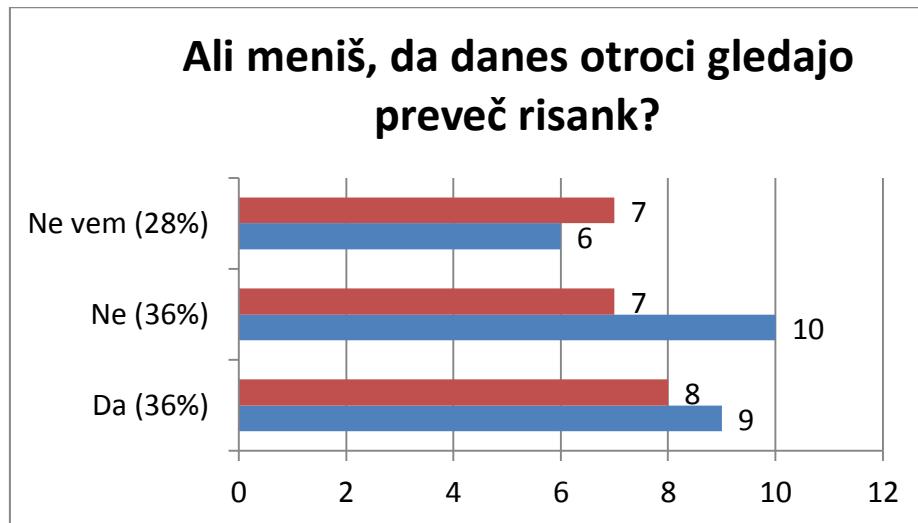
5. vprašanje:

Graf 13: Kdaj gledaš risanke?

Največ učencev osmega razreda gleda risanke, ko jim je dolgčas. Le eno deklet gleda risanke zjutraj, en fant pa jih gleda zvečer. Nekaj več fantov jih gleda zjutraj, prav tako nekaj več deklet gleda risanke zvečer. Nekaj učencev in učenk pa risanke gleda v drugih terminih.

6. vprašanje:

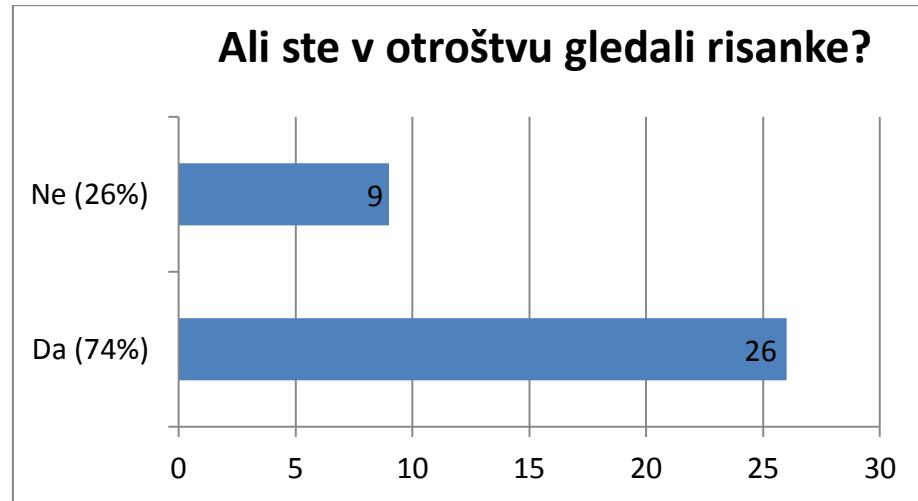

Graf 14: Ali meniš, da danes otroci gledajo preveč risank?

Tako fantje kot punce so skoraj v istem številu mnenja, da danes otroci gledajo preveč risank. Nekaj jih misli, da otroci ne gledajo preveč risank, nekaj pa jih je odgovorilo z odgovorom ne vem.

3.2.3 Ankete učiteljev

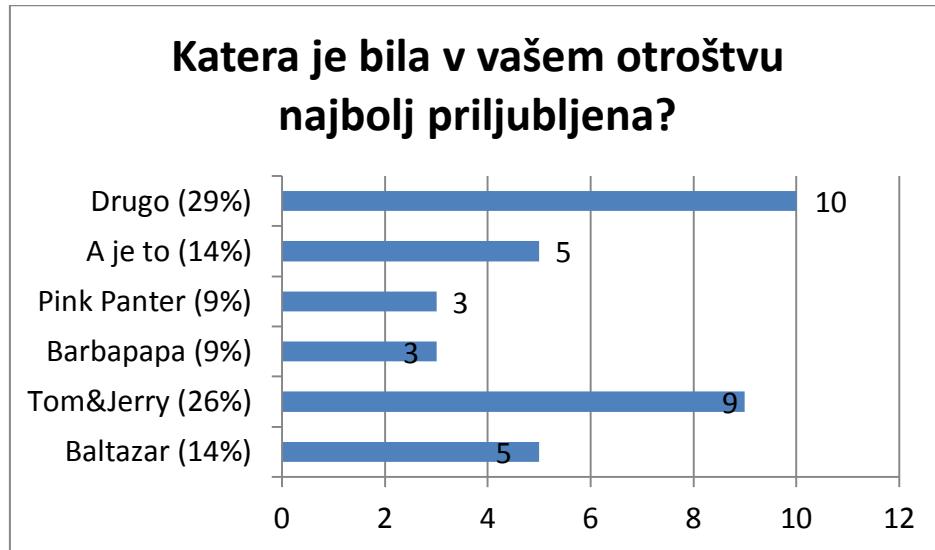
1. vprašanje:

Graf 15: Ali ste v otroštvu gledali risanke?

Ugotovili sva, da je večina učiteljev v otroštvu gledalo risanke. Le nekaj jih risank ni gledalo in vsi izmed teh so bili stari nad 50 let. Nekaj jih je tudi napisalo, da televizije sploh niso imeli.

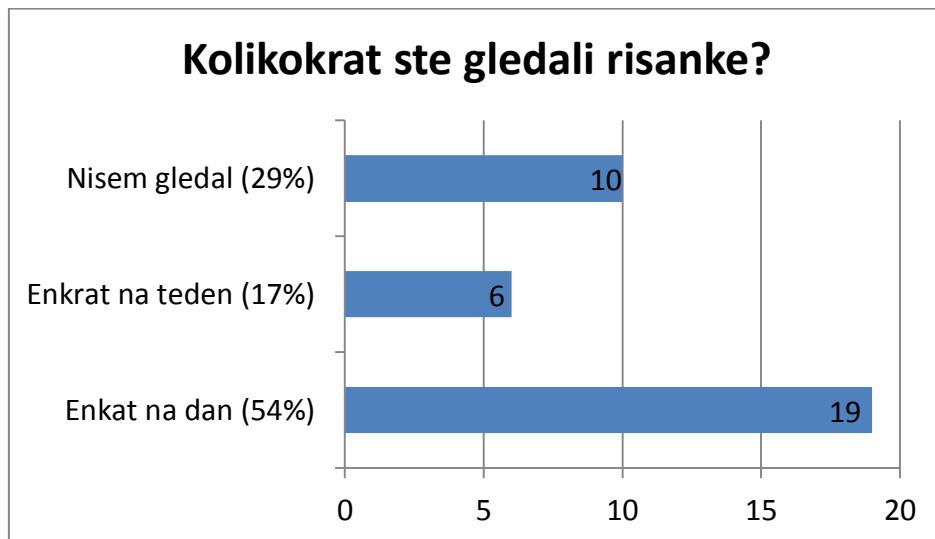
2. vprašanje:

Graf 16: Katera risanka je bila v vašem otroštvu najbolj priljubljena?

Pri tem vprašanju je večina anketirancev napisala več naslovov risank, a skoraj vsi so napisali enake. Nekaj jih je napisalo še kakšno drugo risanko, ki je drugi niso napisali, zato sva le-te prišteli med drugo. V ta odgovor sva upoštevali tudi vse tiste, ki risank niso gledali. Najbolj priljubljena risanka takrat pa je bila zagotovo Tom&Jerry, ki pa je priljubljena tudi danes.

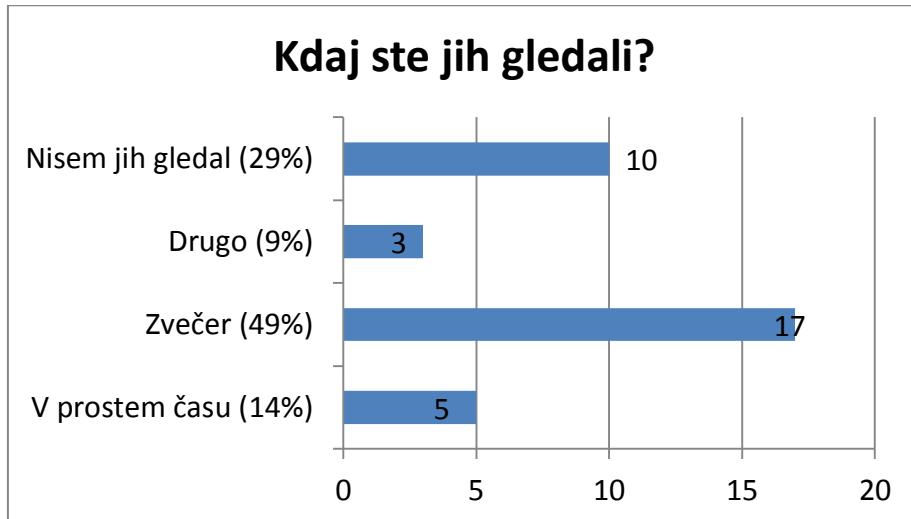
3. vprašanje:

Graf 17: Kolikokrat ste gledali risanke?

Nekaj oseb je spet odgovorilo z odgovorom, da risank niso gledali. Manjši delež teh, ki risanke so gledali, jih je gledala le enkrat na teden. Večina pa jih je risanke gledala vsak dan, ampak le enkrat na dan.

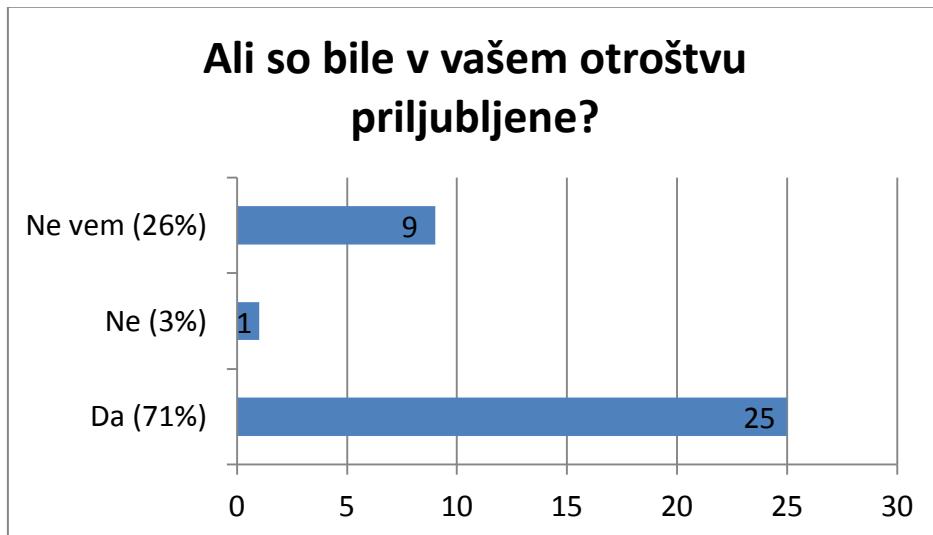
4. vprašanje:

Graf 18: Kdaj ste jih gledali?

Večina učiteljev je risanke gledalo zvečer in sicer pred večernimi poročili. Nekaj jih je gledalo v prostem času, nekaj pa tudi zjutraj, predvsem v nedeljo zjutraj, ko je še danes na sporedu Živ Žav. Tisti, ki so risanke gledali zjutraj ali pa v drugih terminih, sva jih označili z odgovorom drugo. Nekaj pa jih je spet odgovorilo, da risank niso gledali.

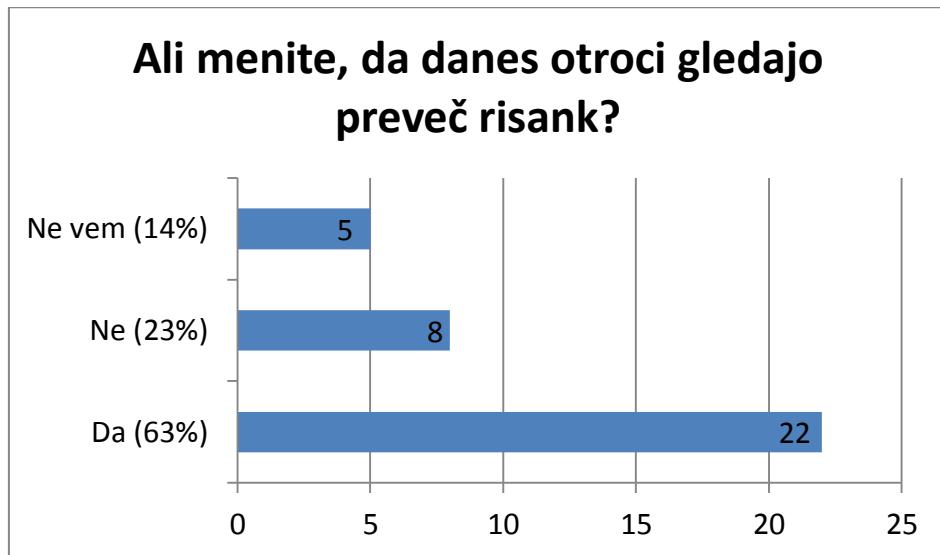
5. vprašanje:

Graf 19: Ali so bile v vašem otroštvu priljubljene?

V večini so bile risanke v otroštvu naših učiteljev priljubljene. Večina učiteljev, ki risank ni gledalo, tudi ni vedelo, če so bile risanke v njihovem otroštvu priljubljene. Le eden je mnenja, da risanke v otroštvu niso bile priljubljene.

6. vprašanje:

Graf 20: Ali menite, da danes otroci gledajo preveč risank?

Večina anketiranih meni, da otroci gledajo preveč risank. Nekaj manj se jim zdi, da otroci ne gledajo preveč risank. En del pa se jih ni moglo opredeliti, ali otroci gledajo preveč risank ali ne, zato so na to vprašanje odgovorili z ne vem.

4 RAZPRAVA IN ZAKLJUČEK

Na začetku dela sva si zastavili več hipotez o tem, kakšna je priljubljenost risank na OŠ Žiri. Da bi hipoteze potrdili ali ovrgli, sva se odločili izvesti anketo med učenci četrthih in osmih razredov OŠ Žiri ter njihovimi učitelji in učiteljicami. V anketi sva učence spraševali o priljubljenosti risank in podobno. Ankete so bile med sabo podobne. Ankete sva potem analizirali in rezultate predstavili v obliki grafov. Iz analize anket sva ugotovili, da večina učencev gleda risanke. Iz analize anket sva ugotovili, da večina učiteljev nad 50 let v njihovem otroštvu ni gledala risank. Iz analize anket sva tudi ugotovili, da večina anketirancev misli, da mlajši otroci gledajo preveč risank. Izkazalo se je, da dekleta v povprečju gledajo več risank kot fantje. Zanimivo se nama je zdelo, da več risank gledajo v osmem razredu kot v četrtem. Ko sva pregledovali rešene ankete, sva ugotovili, da bi bilo zelo zanimivo, če bi v anketah spraševali tudi, kakšno mnenje imajo anketiranci o tem, ali risanke pri otrocih ustvarjajo različne stereotipe. Presenetilo naju je, da nekaj učencev najine ankete ni vzelo resno in so se iz odgovorov norčevali.

4.1 Potrditev hipotez

1. Večina otrok iz 4. razreda gleda risanke.

POTRJENA

To hipotezo sva potrdili z anketo, v kateri sva učence četrthih razredov spraševali po tem, ali gledajo risanke.

2. Risanke nimajo negativnih posledic pri gledalcih.

OVRŽENA

To hipotezo sva ovrgli, ko sva našli podatek, da risanke lahko pri otrocih ustvarijo različne stereotipe s pomočjo narečnega jezika, videza ipd.

3. Nekatere risanke so se skozi čas spremenile.

POTRJENA

To hipotezo sva potrdili, ko sva našli primer risanke Čebelica Maja, ki se je skozi čas močno spremenila.

4. Risanke so nastajale šele v sodobnejšem času.

OVRŽENA

To hipotezo sva ovrgli, ko sva na seznamu 50 najbolj priljubljenih risanih filmov videli, da so nastajali že pred slabimi 100 leti.

5 VIRI IN LITERATURA

Monitor (junij 2014, str. 56 – 59, Matej Huš, Kako nastane risanka?)

Hacler, T. 25 najlepših risank, ob katerih smo odraščali – 1. del (online). (citirano 23. 1. 2016). Dostopno na naslovu: <http://www.rtvslo.si/zabava/zanimivosti/video-25-najlepsih-risank-ob-katerih-smo-odrascali-1-del/258349>

Hacler, T. 25 najlepših risank, ob katerih smo odraščali – 2. del (online). (citirano 23. 1. 2016). Dostopno na naslovu: <http://www.rtvslo.si/zabava/zanimivosti/video-25-najlepsih-risank-ob-katerih-smo-odrascali-2-del/258808>

Hren, K. Posojanje glasov ali sinhronizacija (online). (citirano 23. 1. 2016). Dostopno na naslovu:

<http://novice.najdi.si/predogled/novica/ceba97c5431f371d1303e0402655e9fd/Dostopsi/Zanimivosti/Posojanje-glasov-ali-sinhronizacija>

<http://www.filmorama.si/top-50-risanek/> (Dostop 23. 1. 2016)

<https://www.youtube.com/watch?v=atEshdS5AVs> (Dostop 23. 1. 2016)

http://www.narodne-pesmi.si/index.php?option=audio&audio_id=156&audio_section_id=6

(Dostop 23. 1. 2016)

<http://www.slocartoon.net/?main=fanart/index> (Dostop 23. 1. 2016)

6 PRILOGE

Priloga št. 1: Anketa za učitelje

Živijo! Sva Katarina Pivk in Ana Eržen, učenki 8. razreda in raziskujeva na področju risank. Prosim vas, da si vzamete minuto, da rešite najino anketo.

Starost:

- a) Pod 50 let
- b) Nad 50 let

1. Ali ste v otroštvu gledali risanke?

- a) Da
- b) Ne

2. Katera je bila v vašem otroštvu najbolj priljubljena/poznana med otroki?

---

3. Kolikokrat ste jih gledali?

- a) Večkrat na dan
- b) Enkrat na dan
- c) Enkrat na teden
- d) Nisem gledal risank
- e) Drugo: _____

4. Kdaj ste jih gledali?

- a) V prostem času
- b) Zvečer
- c) Drugo : _____

5. Ali so bile risanke v vašem otroštvu priljubljene?

- a) Da
- b) Ne
- c) Nevem

6. Ali menite, da danes otroci gledajo preveč risank?

- a) Da
- b) Ne
- c) Nevem

Hvala za vaše odgovore in za vaš čas. ☺

Priloga št. 2: Anketa za 8. razred

Živijo. Sva Ana in Katarina iz 8. razreda. Raziskujeva na področju risank. Prosiva, če si vzamete minutko, da rešite najino anketo.

Spol:

- a) Ženski
- b) Moški

1. Ali gledaš risanke?

- a) Da
- b) Ne

2. Zakaj gledaš risanke?

- a) Ker so mi všeč
- b) Ker jih gleda mlajši bratec/sestrica
- c) Drugo: _____

3. Ali si gledal risanke, ko si bil mlajši?

- a) Da
- b) Ne

4. Ali misliš, da so risanke poučne?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem

5. Kdaj gledaš risanke?

- a) Ko mi je dolgčas
- b) Zjutraj
- c) Zvečer
- d) Drugo: _____

6. Ali misliš, da današnji mlajši otroci gledajo preveč risank?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem

Hvala za vaš čas in za vaše odgovore. ☺

Priloga št. 3: Anketa za 4. razred

ANKETA

Pozdravljeni. Sem Katarina iz 7. razreda. Pri izbirnem predmetu urejanje besedil pišem seminarsko nalogu z naslovom Risanke. Prosila bi vas, da izpolnite anketo, saj mi boste s tem zelo pomagali. Anketa je anonimna.

Spol: M Ž

1. Ali rad gledaš risanke?

- a) Da
- b) Ne

2. Zakaj gledaš risanke?

- a) Ker so mi všeč
- b) Ker jih gleda mlajši bratec/sestrica
- c) Ne gledam jih
- d) Drugo: _____

3. Kako pogosto gledaš risanke?

- a) Vsak dan
- b) Vsak drugi dan
- c) Nikoli
- d) Drugo: _____

Hvala za vaš čas ☺